

Nagyvárad Esti Lap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A liberális-párt meglepő ajánlata a Magyar Pártnak

A községi választások ügye a Magyar Párt választmánya előtt

— Az Esti Lap eredeti távirata —

A Magyar Párt szerdán délelőtt tartja tanácsulását, amelynek programja még nem nyert véglegesen megállapítást. Az ülésen az alábbi kérdések kerülnek megvitatásra:

A községi választások; a telepések ügye; a genfi határozatok; a kivándorlás kérdése és külön jelentőségű egyházi és iskolai kérdések.

A párt vezetőségéhez jelentések érkeztek, hogy a liberális párt helyi szervei ajánlatot tettek a Magyar Párt helyi tagozatainak a községi választásokon való együttműködésre. Legtöbb helyen az ajánlatok igen kedvezőek, így például Aranyostorda megyében 15 helyből 7 helyet ajánlottak fel, holott a magyarság számára ez nem felel meg.

E kedvező ajánlatnak az az

oka, hogy a liberálisok viszont azokon a helyeken, ahol a magyarság többségben van, több helyet akarnak maguknak biztosítani.

A szerdai tanácsülés ez ügyben is fog határozni. A határozat előreláthatólag elutasító lesz, mert a Magyar Párt ragaszkodik generális követeléséhez, a cenzura és ostromállapot felfüggesztéséhez.

Hatszázmillió lej végkielégítést kap Stinnes

A Krupp cég az orosz Stinnes-érdekeltséget

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A német gazdasági élet megrázkódtatásával járt Németország leghatalmasabb ipari konzorciumának a Stinnes koncernnek ez év nyarán történt összeomlása. A hatalmas vállalat csápjai szerteágazva benyúltak Németországnak csaknem valamennyi, a nehéziparhoz tartozó vállalkozásába és így német hivatalos körök siettek Stinnesék megmentésére.

Hosszas tárgyalások után sikerült a Stinnes vállalatok szanálása. A vállalatokat 25 millió aranyárka tőkével a Krupp-cég veszi át és Hibertia társaság néven fog tovább működni. A Stinnes családot tízmillió aranyárkával végkielégítik, ami leire átszámítva hatszázmillió lejnek felel meg.

Mi van Franciaország amerikai adósságaival

Washingtonból jelentik: A Fehér Ház nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy a francia adósságok ügyében történt megegyezésről szóló hír téves, miután az amerikai bizottságnak kielégítő francia javaslatot nem tettek és az elnökhöz semmiféle jóváhagyandó megegyezést nem terjesztettek elő. Valószínű, hogy a megegyezés híre a francia bizottság valamelyik tagjától eredt.

Cuza professzor ma délután Budapestre érkezett

Bukarestből jelenti a Rador: Cuza professzor Tumulceanu tanár kíséretében tegnap este Budapestre utazott, hogy résztvegyen a nemzetközi antiszemita kongresszuson. — Valószínűnek tartják, hogy a jövő évi kongresszust Romániában fogják megtartani. Bukarestbe érkezett újabb távirat már azt jelenti, hogy Cuza professzor ma délután átlépte a magyar határt. A gyorsvonat, amelyvel Cuza tanár utazott, ma délután érkezik Budapestre.

Csicserin népbiztos tárgyalásai Sireseemannal

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: Csicserin orosz külügyi népbiztos berlini látogatását nagyjelentőségűnek tartják. Az orosz diplomata tegnap udvariassági látogatásokat tett, ma pedig megkezdte tanácskozásait Luther kancellárral, valamint Stresemann külügyminiszterrel. A tárgyalásokon főleg a biztonsági paktumról és az orosz-német provizóriumról van szó.

Demonstráció a háboru ellen Megkezdődött az interparlamentáris unió kongresszusa

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Washingtonból jelentik: Tegnap nyitotta meg Kallio államtitkár az interparlamentáris unió kongresszusát. Üdvözölte a résztvevő 38 állam mintegy 400 kiküldöttjét és megállapította, hogy a szabadság eszméjének és a békének legtöbbet használhat a különböző államok parlamentjeinek ilyen összejövetele.

A népeknek be kell látniuk, — úgymond — hogy a vi-

szályok elintézésére alkalmasabb eszközeik vannak, mint a háboru.

Nincsics bejelenti a magyar-cseh kereskedelmi szerződést

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Genéből jelentik: A Gazette de Lausanne közli Nincsics szerb külügyminiszter nyilatkozatát, amely szerint Valkó magyar kereskedelmi miniszterrel megegyeztek. Leg-

Nagyvárad árfolyamok

Magyar korona	340—	áru	335 pénz
Dollár	210—	"	209—
Cseh korona	620	"	618
Svájci frank	4065	"	4050
Oszták shilling	2970	"	2955
Francia frank	1010	"	1005
Angol font	920	"	916

Egy lengyel arisztokrata csúfos pesti karrierje

— Budapesti tudósítók távirata —

Körülbelül három esztendővel ezelőtt feltűnt Budapesten egy előkelő idegen, aki nagy személyzettel, két titkárnóval érkezett meg a magyar fővárosba és a Ritz szálló első emeletén fényes apartementot rendezett be magának.

Az előkelő idegen hamarosan a pesti arisztokrácia keresett tagja lett

és kormánykörökkel is érintkezést tartott fenn. Gróf Lesnizsky Iván lengyel származású főúr nagy üzleteket bonyolított le és Pestre érkezése után egy amerikai-angol konzorcium megbízásából a Nemzeti hitelintézettel tranzakció lebonyolítása ügyében folytatott tárgyalásokat. A tárgyalások eredményesen fejeződtek be és a lengyel gróf harmincezer dollárnyi részvényt vett át megbízói számára.

A részvényekkel tőzsdei spekulációba kezdett, amelyek szerencsétlenül végeződtek.

A két év előtti hatalmas börzskrach alkalmával óriási veszteségei voltak és nem mert hazautazni, mert félt, hogy megbízói eljárását indítanak ellene. Pesten maradt, költséges életmódot folytatott és rövid idő alatt több, mint százmillió korona adósságot csinált. A lejőre került arisztokratát a rendőrség is figyelni kezdte és tudomására hozták, hogy el kell hagynia Budapestet.

Fűhöz-fához kapkodott, megmozgatta előkelő összeköttetéseit, de a rendőrség hajthatatlan maradt és kijelentették előtte, amennyiben nem utazik el, beszállítják a toloncházba.

A fenyegetésnek meg lett a kívánt hatása, gróf Lesnizsky tegnap elhagyta Budapestet.

adóssága fedezetül a Ritz szálló igazgatóságánál hagyta részvényeit és ruháit

és ígéretet tett, hogy hazulról rendezni fogja adósságát.

Apolló mozgó

5, 7 és 9 órákor

Ma pénteken, utoljára

100 HP. szerelmi autó

Izgalmas sportfilm 7 felvonásban
Roppant mulatságos téma. — Izgalmasabbnál izgalmasabb autoverseny jelenetek. — A főszerepben: REGINALD DENNY

Holnap, szombaton először

N J U

Emil Jannings és Conrad Veidt
a főszerepekben

HIREK

Fleischer Miklós festőművész

A horatius-i kilenc esztendő nem kötelező másra, mint íróra, de Fleischer Miklós — nem is annyira a horatius-i elvhez való ragaszkodásból, hanem inkább nemes szerénységből és tulzott önkritikából — nem lépett elő mindeddig képeivel, — legalább is nyilvános kiállítás keretében. Első vernisszája, a festőművészet e komoly, ájtatos és hívő papjának primiciája csak később lesz, a tél folyamán, de előjáróban illik valamit mondani Nagyváradnak e festőfiáról, aki távol a zajtól, feltűnéstől, hívságos reklámtól, évek óta keresi művészi megnyilatkozásának igaz útját.

Egy-két portréja, ngurális kompozíciója és rajza váradai urilakások disztíngvált interieurját díszíti. És a lelkiismeretes studiumoktól kezdve egészen az új felfogást, új utat kereső portrékig majdnem minden egyes alkotás, egy forrongó művészegyeniség stigmáját viseli magán. Ha portréiból hiányzik is sokszor a vonalak határozottsága, a kidolgozás mégis elmélyedést és harmónikus kifejezésre való törekvést árul el. Munkájának csak csekély töredéke van előtűnk, de a portrékon kívül abszolút művészi valeműt képviselnek víziós-rajzai, amelyek a fantasztikum világát megdöbbenő realitásként állítják elénk. Nem merész az az állítás, hogy ezek a rajzok a misztikumnak, a transzcendentális után való izgalmas érdeklődésnek projekciói és pompásan odaillőnek illusztrációként E. T. A. Hoffmann novelláihoz. Valahol az expresszionizmus mesgyéjén jár Fleischer Miklós e műveiben, anélkül, hogy formáknak a rabja volna. Ahol pedig realitást ad, mint tömegmozgalmat érzékeltető rajzaiban, ott duzzad a fiatalos, felforgató és újat — építő erőtől, — és mindenütt tehetsége intuíciója s intellektusa a biztos kalauzai. Látszik, sok iskolát megjárta, sokat megnézett, mindenütt tanult sokat, de legfőbb erénye: sohasem felejtette el, hogy bele nézzen abba a tükörbe, — amely Fleischer Miklós egyéniségét mutatja Fleischer Miklósnak és az ő alkotásain keresztül azoknak, akik ez alkotásokban épen ezért maradandó művészi értékeket fognak találni...

* Közzélevelet adtak ki Ujhelyi Nándor ellen. Budapesti tudósítónk táviratozza: Ismeretes, hogy

a budapesti törvényszék Ujhelyi Nándor író több regényéért szemérem elleni vétség címén másfél-évi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet tegnap felebbezés folytán a kúria elé került, de mivel Ujhelyi időközben ismeretlen helyre költözött, úgy döntöttek, amennyiben a legközelebbi idézésre sem jelenik meg, közzélevelet bocsátanak ki ellene.

Elhalasztották a váradai selyemcsempé- szési pör felebbezési tárgyalását

Emlékeztet az a selyemcsempészesi monstreper, amelynek vádlottai négy nagyváradai divatárú-kereskedőn kívül még Balla Béla és Schreier Jakab szállítók voltak. A törvényszék tudvalevően a négy kereskedőt felmentette, míg Ballát és Schreiert elítélte. Az elítéltek felebbezését ma délelőtt kellett volna a Tábla illetékesének tárgyalnia, azonban tekintettel arra, hogy Ille dr. tanácselnök közeli rokonságban van Balla Béla védőjével: Zigre Miklós ügyvéddel, a tárgyalást a perrendtartás értelmében elhalasztották és valószínűleg másnak a tanácselnöksége alatt fogják megtartani.

A belga kormány barátságos jegyzéke Németországhoz A locarnói meghívás

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Brüsszelből táviratozzák: Wandervelde belga külügyminiszter jegyzéket intézett Németországhoz. Eszerint a belga kormány örömmel veszi tudomásul a német válaszjegyzéket, amelyben az október 5-i locarnói konferenciára való meghívást elfogadta. Megelégedéssel állapotja meg a jegyzék, hogy Németország e konferencián való megjelenéséhez semmiféle feltételt nem kötött. Válaszolva a kijelentésekre, a melyek a jegyzék átadásánál elhangzottak, a belga kormány megjegyzi, hogy a kölni zóna kiürítésével és a német defegy-

Dorian Filmszínház

Ma, pénteken 5, 7 és 9 órákor

Kékszakál nyolcadik felecsége

Házassági komédia 8 felvonásban — A főszerepekben:

Gloria Swanson

Ezenkívül:

Az ifjú Maharadzsa

Romantikus keleti történet 6 felvonásban

A főszerepben:

Rodolpho Valentínó

Dorian film!

Újabb nyilatkozat a csödtügyben

A csödkérés kulisszatitkait még egyre fessegetik. Ma újabb — remélhetőleg az utolsó — nyilatkozatot kaptuk ez ügyben. Ime:

— Guttman ügyvéd ur!

— Az ön minden ügyvédi titoktartást és a legelemibb jogérzetet mellőző nyilatkozatára vonatkozólag csak annyi a megjegyzésem, hogy ön ellen a fegyelmi feljelentést az Ügyvédi Kamaránál haladéktalanul megteszem. Abrahám Arthur kereskedő.

* Medgyaszay Vilma és Pintér Böske felleptével nyílik meg október hó 10-én, szombaton este a Heyman Szinkör.

* Felakasztotta magát egy kisfiú Szalárdról jelentik: Szabó József földműves 13 éves Józsi nevű fiát tegnap a kertben fölakasztva találták, minthogy a gyerek öngyilkosságára semmi okot nem tudnak, nem lehetetlen, hogy gyilkosság történt. Az ügyészség a nyomozást és a felboncolást elrendelte.

* Október 11-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel az „Aranykakas” énekes bohózatot játszik az iparos műkedvelők a Heyman Szinkörben.

* Október 11-én, vasárnap délelőtt 11 órákor nagy gyermek mártíra a Heyman Szinkörben, olcsó helyárakkal.

* Orska Mária túl van a veszélyen. Bécsből jelentik: A tüdőgyulladásban súlyosan megbetegedett Orska Mária állapotában javulás állott be. Vasárnap érte el a betegség krízisét, utána a láz lenyegesen alábbszállt és a gyöngye szív működés megjavult.

* A pápa nem adott nászajándékot az olasz királyi párnak. Rómából jelentik: Az Osservatore Romano, a Vatikán lapja megcáfolja azt a hírt, hogy a pápa nászajándékot adott Mafalda olasz királyi párnak.

* Számos elismerőlevél bizonyítja az Agi krém csodás hatását.

* Az első grönlandi rádió megkezdte működését. Kopenhágából jelentik: A dán kormány ez év július elején megkezdte Grönlandban négy nagy rádióállomás építését, hogy állandó távirati összeköttetést létesítsenek a sarkvidéki ország és Dánia között. A Feröer-szigeteken létesítendő közvetítőállomás segítségével. A négy állomás közül három már teljesen felépült és az eredeti tervtől eltérően minden közvetítés nélkül összeköttetésbe léptek a Kopenhága közelében lévő nagy lyngby-i rádióállomással. Hétfőn érkezett Lyngby-be az első grönlandi rádiótávirat. A táviratot Grönland nyugati sarkán, Kopenhágától 3500 kilométer távolságra fekvő julienhaabi rádióállomás adta fel. Ez a legnagyobb a négy grönlandi állomás között és a jövőben is csak a julienhaabi állomás fog közvetlen távirat összeköttetést fenntartani Dánia, illetve a kontinens és az eszkimók országa közt. A másik három grönlandi rádióállomás — godhavni, godthaabi és angmagsaliki — csak a julienhaabi állomás közvetítésével fog érintkezni Európával. A rendszeres távirati összeköttetés mind a négy grönlandi állomással a közönség részére október 4-ikén nyílik meg.

Uj egészségügyi üzlet!

HYGIEA

LEITNER LAJOS

Str. Niç. Iorga (Zöldfa-utca) 13.

Orvosi műszerek, sérvkötékek, háskötők, gummihiarinyák, betegápolási cikkek és illatszerek nagy választékban.

Szavazni akarok!

Csak azt nem tudom, hol kell jelentkezni?

Ma reggel valósággal lelkesedéssel olvastam a Magyar Párt felhívását, mely kötelességévé teszi minden kisebbségi állampolgárnak, hogy felvétesse magát a választók névjegyzékébe. Igaza van a Magyar Pártnak. Elég volt a tespedésből, a lustaságból, az alvásból. A szavazás nemcsak jog, hanem kötelesség is és én, mint hű állampolgár kötelességemet teljesíteni is fogom. Még nem alakult ki ugyan teljesen politikai meggyőződésem, fogalmam sincs arról, hogy mire fogok szavazni? De ez nem is fontos. A lényeg az, hogy egy évtized után végre az urnák elé járulhatok. Cívis lehetek, a szó ősi római értelmében, a plebs-sel szemben és kormányozhatom szavazatommal az állam hajóját.

Jogos büszkeséggel tölt el ez a tudat és elhatároztam, hogy minden áldozatot meghozok a szavazati jogomért. Hadd lássa a Magyar Párt, hogy én nem vagyok lusta, álmos, lethargikus, passzív és tehetetlen. Igaz, hogy most töltöttem el egy délelőttöt, míg megszereztem az állampolgársági bizonyítványt. Igaz, hogy egy másik délelőttömbe került, míg a személyazonossági igazolványt kézhez kaptam. Nem baj, a szavazati jog három délelőttöt is megér.

Robogtam fel a városháza és érdeklődtem, mit kell csinálni, hogy felvegyenek a választók névjegyzékébe?

— Tessék az állampolgársági hivatalnál jelentkezni, — volt a válasz.

A hivatal ajtajában két alabárdos:

— Nem lehet bemenni. A hivatal a választók névjegyzékét állítja össze.

— Epen ebben az ügyben szeretnék beszélni az illetékesekkel.

— Nem lehet. A hatóság hivatalból állítja össze a listát.

Csodálkoztam egy kissé a felvilágosításon és most már azért is tovább puhatolóztam. Megkérdeztem egy szakértőt:

— Mondja kérem, tulajdonképen kinek van választói joga?

— Az alkotmánytörvény szerint minden 21 évet betöltött román állampolgárnak, nemre való tekintet nélkül, aki a megalkotandó külön törvény alapján szavazati joggal bír.

— Hol van ez a külön törvény?

— Hja, ez még nem jelent meg. Az őszi ülésszak fogja megszavazni. Lehet, hogy addig a regátheli törvény alapján szavazunk. De ez sem biztos.

Most már még jobban csodálkoztam. Nem is olyan valószínű, hogy szavazati jogom van.

— Hát akkor milyen alapon állítják össze a választói listát? — érdeklődtem tovább bátortalanul.

— A végrehajtási rendelet alapján.

— Hol lehet ezt a rendeletet olvasni?

— Hja, a rendeletet? Az még nem jelent meg. Csak ősszel fogják kiadni, amikor az új választási törvényt megalkotják.

Furcsa, nagyon furcsa, — gondoltam magamban. De még mindig nem baj. Benne vagyok az állampolgárok névjegyzékébe és így biztosan belekerülök a szavazók listájába is.

— Az sem biztos, szolt informátorom, ki határozottan defetista választási ügyekben. Nem lehet tudni, kit vesznek fel a névjegyzékbe és kit hagynak ki? A munkásmozgalmi választók névjegyzékébe

például minden munkásnak, iparosnak, ügyvédnek, orvosnak, mérnöknek, művésznak, színésznek írónak, hírlapírónak, intellektuálnak, magántisztviselőnek. A munkásbiztosító például egymaga harmincnolcezer szavazójelöltet terjesztett fel. Gondolja, hogy ebből mind választó lesz? Tud-e ön arról, hogy az ügyvédi kamara, az

újságíró egyesület, az orvosegyesület vagy a nem létező művészegyesület is beteresztették a névsort?

— Nem tudok.

— Én sem. És senki sem tud. Menjen csak nyugodtan haza és várja be a fejleményeket.

Most már igazán nem tudom kihez forduljak további utbaigazításért? A hivatalokhoz, a Magyar Párthoz, a város mostani képviselőjéhez, aki tudvalevőleg szintén nincs? Vagy menjek haza tovább aludni, tespedni és egy jobb jövőről álmodni, amikor szavazhatok?

Negyven ember belefult a Fekete-tengerbe

Borzalmas hajókatasztrófa

Bukaresti tudósítónk táviratozza: Konstantinápolyból az a hír érkezett Konstancába, hogy a Fekete-tengeren, Buluk-Bazár kikötője közelében borzalmas hajókatasztrófa történt. A Stambul személyszállító gőzöst, amely tulságosan sok utast vett fel, a kikötő bejárata előtt a vihar felfordította. Negyven ember belefult a tengerbe, a többi utasokat sikerült kimenteni. Borzalmas látványt nyújtott a kikötő-parton a sok megmenekült asszony és gyermek, akik kezüket tördelték, hajukat tépték és keservesen sírtak, amikor a háborgó tengerre néztek, amelynek hullámsírijában férjek, apák tűntek el.

A révkapitányság letartóztatta a hajóistizteket, akik lelkiismeretlenségükkel a katasztrófát előidézték.

Abd-el-Krim házat felgyújtotta egy spanyol bomba

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Madridból jelentik, hogy Primode Rivera tábornok a következőket táviratozta Alfonso spanyol királynak: Sidjir városa, ahol Abd-el-Krim főhadiszállása van, a bombázástól lángboba-

rult. Abd-el-Krim háza kigyult. Mint Párisból jelentik, a marokkói harctéren elesett Reginald Cann francia ezredes, a Temps kiváló haditudósítója. Az ezredes önként jelentkezett katonai szolgálatra.

Az elítélt Reinitz Jakab tragédiája

„Tiltakozom!” — Életfogytiglan — Egy különös bankett — Grosz Hermanné a Reinitz-házban — Közvetett bizonyítékok...

Luther hatalmas protestálása óta elhangzott százszor, elhangzott ezerszer s be sokszor használtuk a szót: „Tiltakozom!” Nagy papok, hősök és mártírok között hány apró, szegény ördög emelt föl a szavát, hiábavaló tiltakozásra a bűn, a szenvedés, vagy a hatalom ellen. S nagy harcosok kis epigonja — ezzel a szóval próbált protestálni Reinitz is sorsának megannyi kelemetlensége ellen.

„Tiltakozom!” Alljunk meg e szónál! Ember volt, aki kiáltotta: talán bűnös, talán nem, ne kérdezzük ebben a pillanatban! Egyetlen ember, aki ellen (joggal vagy jogtalanul) összefogott mindenki, összefogott a törvény, erő és közvélemény hatalma s aki most egyedül állván, védte a maga igazát. Milyen igaz ez? Az ártatlannak elnyúlhatatlan öntudata-e, vagy a bűnös igaza: furcsa, eltorzult, de végtére mégis csak emberi igazság? Mert van, bizonyára van, a bűnösnek is igaza. Mert tul a jogon, tul a hatalmon és az élő közvéleményen is tul, van valami, ami ellenfélként is egymáshoz köti az embert. Reinitz aligha filozofált ezen. De elhagyatottsága ösztönében megérezhette annak a szolidaritásnak kötelező jóságát, amelynek többé-kevésbé rabja

mindenki s amelyben binni, s amelyről segítséget várni talán még a halálraítéltek is joga van!

Egy kis szakállas zsidó, aki a (talán jogos) gyűlölet és megvettség keresztüzében fölemeli a fejét és így szól: „Tiltakozom!”... Való igaz: ilyenkor sajnálni kellett ezt a Reinitzt!

Most már csak a bűnvádi eljárás formalitásai, vagy a semmisségi panaszok dönthetik meg a Reinitz Jakabra lesújtott ítéletet. De a szerencsétlen ember számára még van remény. És ezt a fanatizmusig vallásosnak látszó embert tán ez tartja életben. A két esztendő szörnyű súlya alatt már összeropant, s bizonyos, hogy az életfogytig való kenyérszrmunka nem lenne hosszú... Ha sor kerülhet erre, s a vallásos Reinitz megfosztják bigót vallásgyakorlásának lehetőségétől, szakállát leveszik, rabkosztira fogják, — bele kell, hogy pusztuljon. Ha az ő élete tényleg nem fogyna el hamar a sóbányák tárnáiban, ha szívóssága megbirkózna a számára elviselhetetlennel, valahogyan megcáfolná mindazt, amit fanatikus vallásosságaról elképzeltünk.

Amikor tegnap, ítélethirdetés

után felvitték a fogházba, a nyugalom elhagyta Reinitzt. Reszkető kezei közé szorította lüktető homlokát s meredten bámult maga elé. Az ebédet nem fogadta el. Az izgalom, ami az ítélet előtt kellett volna, hogy eluralkodjék rajta, akkor tört ki. Ugy ült ott, mintha szíralomházban lett volna.

— Nem tudok én most enni — mondta a fogházőrnek. És ki tudja mit érzett, ha arra gondolt, amit a védője mondott, s amit eddig ő maga sem sejtett, hogy szatmári elítéltetése után bankett volt, s ezt a bő vacsorát a vizsgálatban nem csekély szerepet játszott Balázs törvényszéki jegyző rendezte és a meggyilkolt Grosz Hermann bánatos özvegye finanszírozta.

Szörnyű vád volt ez, amit Simonca védő kimért ejteni. Sőt bizonyítani óhajtott.

Grosz Hermann megölték a bányai erdőben. És Grosz Hermanné íelmillió lejre bekebelezte magát Reinitz Jakab házára. Ha az ítélet jogerős lesz, a ház Grosz Hermanné tulajdonába kerül. A gyászban szenvedő nagykárolyi szállodásné ura lesz a Reinitz Jakab házában, amelyben ma még egy egész világ előtt megbélyegzett ember haluokló felesége, kétségbeesésétől eltompult gyermekei húzódnak meg. Vajjon Grosz Hermanné megtűri majd a házában Reinitz Jakab árván hagyott családját?...

Tehát elhangzott az ítélet. Reinitz Jakabot a nagyváradai ítélőtábla bírósága is bűnösnek találta és hozzájárult az életfogytiglani kényszermunkát jelentő ítélethez. Reinitz néhány napi váradai szereplése felkorbácsolta a kedélyeket. Napokon keresztül utcán, kávéházban, üzletben egyébről sem lehetett hallani, elítélte a Tábla Reinitzt, vagy felmenti? Az évek óta bőségesen megjelent újságtudósításokból majd mindenki a legapróbb részletekig ismeri az ügy minden apró mozzanatát és egyáltalán nem csodálkoztunk azon, hogy a Royal kávéház terrasszán szinte apró esküdtisékek alakultak, amelyek döntöttek Reinitz bűnössége, vagy ártatlansága mellett.

Jogászok számára meg épenséggel érdekes probléma volt a Reinitz-ügy. Az ügyvédasztalnál lármás vitaközlások folytak a közvetett és közvetlen bizonyítékok alapján hozott bírói ítéletről. Mindkét álláspontnak akadtak elszánt szöszölői és ahol a jogi érvekből kifogytak, ott nyomban előkerültek az analogiák. Érdeke-sebbségnél-érdekeesebb eseteket sorakoztattak fel az ügyvédek álláspontjuk erősítésére és egy-egy eset elbeszélése valósággal trappirozta a jogi vitákban soha kimerülni nem tudó fiskálisokat. A jogi esetek bőségszárújából csak úgy ömlöttek a példák, mikor feszült figyelem közben dr Ciacian Virgil, a nagyváradai jogásztársadalom képzett tagja, a kiváló büntetőjogász a következő esettel igyekezett igazolni, hogy bizony sokszor a bíróság elfogadja a közvetett bizonyítékokat ítélet alapjául.

— Pár évvel ezelőtt — meséli dr Ciacian — a nagyváradai rendőrség sikerült fogást csinált. Kézre került egy régóta keresett gonosztevő, akit napokon keresztül hiába faggattak, nem akart vallani. Valami zsebmetszéssel gyanúsították, amit nem akart vállalni és mikor napok mulva is látta, hogy a rendőrségről nehezen fog kiszabadulni, odaállott a detektívek elé és így szolt:

— Azt a zsebmetszést, amivel gyanúsítanak, nem követtem el, de

nem bírom tovább, bevallom, tavaly augusztus 2-án délbén a nagypiaci téren egy szőlősi cimborámmal elhajtottunk egy parasztszekerbe fogott két pej lovat.

— A fiu nem hazudott — folytatta dr. Ciacian — mert ebben az időben egyik kliensem nevében tényleg feljelentést tettem a rendőrségen a két ló eltűnése ügyében.

Jegyzőkönyvbe foglalták a valamást, azután az egyik detektív kiment Szőlősrre a büntársért. Az valahol kint dolgozott a mezőn, a detektív maga mellé vett egy esküdtet és szekéren elmentek az ipseért. Meg is találták, bevitték a szőlősi község házára, ahol több tanu jelenlétében a detektív kihallgatta és pontosan úgy adta elő az esetet, mint a nagyvárad rendőrség kezében levő társa. A detektív jegyzőkönyvet vett fel és a legényt behozta Váradra. Nem sokára megtartották ügyükben a fő tárgyalást, dr. Szőlőssy Gyula elnökletével. A fő tárgyaláson mindkét vádlott tagadott, alibitanukat jelentett be és az, amelyiket Szőlősről hoztak be, arra hivatkozott, hogy a detektív megverte, azért vállalta a lopás vádját. Alibit ugyan nem sikerült igazolniuk, de konokul tagadtak és tagadásuk ellenére a törvényszék elítelte az egyiket tíz, a másikat tizenkét havi fogházra.

Pár hét múlva az egyik elítelt — az, amelyiket Szőlősről hoztak be az ítélet ellen, arra hivatkozással, hogy abban az időben, mikor a két lopás esete történt, ő a nagyvárad ügyészség fogházában töltötte büntetését, tehát nem követhette el a bűncselekményt.

A Tábla ezt meg is állapította és megsemmisítette az első bíróság ítéletét.

A törvényszék ítélete felett a Tábla felmentő ítélete után sok vita folyt és teljesen elfogadhatónak vélték az első bíróság ítéletét, amely nem akarta akceptálni egy korábban tett beismerő vallomás visszavonását.

**Párisi
női divat
ujdonságaim
megtekintése
celjából kérem
szíves
látogatását**

882

SZILAGYI

Ferdinand király-ut 3. SZ.

**A
Dreher-Haggenmacher
Nagyvárad Sörgyár rt.
legujabb világos sör
specialitása**

1359

ŐSZI SÖR

mindenütt kapható már.

A szovjet gazdasági közeledése Romániához

Bukarestből jelentik a Radornak: A román-orosz vegyes bizottság tegnapi üléséről a kormányhoz olyan hírek érkeztek, amelyek szerint az orosz delegáció puhatólódott egy román-orosz gazdasági szerződés megkötése felől. Az oroszok kijelentették, hogy a szovjetkormány felakarja venni a normális viszonyt Románia gazdasági köreivel.

Nem politikai foglyok...

A magyar kormány álláspontja a letartóztatott kommunistákról — Kinozták-e Rákosi népbiztost

— Budapesti tudósítónk távirata —

A különböző külföldi munkásszervezeteknek a magyar kormányhoz intézett tiltakozó távirata Rákosi Mátyás népbiztos letartóztatása ügyében, az egész magyar nemzet közvéleményében osztatlan felháborodást váltott ki. Különösen a berlini Rothe Hilfe távirata ellen halasztanak hangok, mert ez a testület

tiltakozik a letartóztatottak megkínzása ellen és követeli azok azonnali szabadonbocsátását.

A magyar kormány felhivatalos orgánuma vezércikkben foglalkozik az ügygel és megállapítja, hogy sehol a világon nem lehet olyan társadalmi, vagy szakmai szervezet, amelynek erkölcsi alapja és joga lehetne követelni, vagy megtiltani, hogy egy független, szuverén állam nyugalmanak, rendjének megbontói és törvényeinek felforgatói ellen, a bűncselekmény nagyságához szükségelt szigorral járjanak el. Nem tételezzük fel — írja a lap — a Rothe Hilfe rosszindulatát, inkább hisszük azt, hogy megtevesztés áldozatai és

ha ismernék a helyzetet nem szállának sikra mellettük.

A bántalmazásokról szóló vád alaptalansága csak akkor fog kiderülni, ha a nyilvános fő tárgyaláson elhangzanak a vallomások, amelyek igazolni fogják, hogy

a letartóztatottakkal a leghumánusabban bántak.

A letartóztatottak azért voltak kénytelenek vallani, mert a rendőrség már régebben rendelkezett adatokkal és ezeknek a súlyát alatt törtek meg.

Hogy a letartóztatott bolsevistákat politikai foglyoknak minősítsék és szabadonbocsátásukat követeljék, erre az a válaszuk,

mi a bolsevizmust nem közvetve ismerjük, hanem gyakorlatból,

éppen ezért nem tarthatjuk politikának és az agitátorokat politikai foglyoknak.

A letartóztatott bolsevisták ügyében egyébként a vizsgálat nagyjában befejeződött. Tegnapi letartóztatottak Grieg István vasuti altisztet, akiről megállapították, hogy résztvevett a budapesti agitációs iskola tanfolyamain.

A rendőrség intézkedésére a letartóztatottakat szombaton kisebb csoportokban átadják az ügyészségnek.

A külföldi támadások elleni tiltakozásokkal a magyar sajtó napok óta foglalkozik, most pedig gróf Bethlen István magyar miniszterelnök is megszólal és a Magyar Távirati Irodát a következő nyilatkozat közlésére hatalmazta fel:

— Mindenekelőtt meg kell

állapítanom, hogy semmiféle szabálytalanság rendőrközegek részéről a letartóztatott egyénekkel szemben nem történt és senkinek bántódása nem esett. A rendőrség a gyanúsítottakkal szemben a perrendtartást szigorúan szem előtt tartva járt el. A bántalmazásokról szóló rágalmakat nemcsak az illetékes hatóságok cáfolják meg a legerélyesebben, hanem azok valótlanosságát az egész magyar sajtó spontán elismerte. Nyilvánvaló, hogy ennek a távirati kampánynak más célja nincs, minthogy Magyarország megérálmazásával elterelje a dolgok lényegéről az európai közvélemény figyelmét. Tudniillik arról a merényletről, amely Magyarország belbékéje, nyugalma és közrendje ellen irányult.

A magyar kormány igazságának tudatában méltóságán alulnak tartja, hogy ezekre a távirati tiltakozásokra válaszoljon, annál kevésbbé, mert tisztában van azzal, hogy a józanul gondolkozó külföldi közvélemény a maguk értéke szerint bírálja meg ezeket a támadásokat.

A soproni vámhivatalban tegnap lefoglaltak egy ládát, amely a bécsi Rothe Fahne cí-

A meztelen táncos

**Erdős René
új regénye**

**már kapható!
Mind a három
rész!**

I. rész

**A Hárfás
ára 200 lei**

II. rész

**A Herceg
ára 200 lei**

III. rész

**A meztelen
táncos
ára 220 lei**

**Érdekfeszítő, szenzációs
ez a regény. Kapható a
Hegedüs Hirlapirodában.
Vidékre elküldjük**

mű kommunista lap példányai-
val volt tele. A ládát Stennpf
Agoston zánkányi kereskedő
cimére adta fel nővére Bécs-
ből. A vizsgálatot megindították.

Irodai

teendőkben jártas per-
fekt magyar gyors és
gépirónó állást nyerhet
Német helyesírás szük-
séges. Ajánlatokat a
Hegedüs Hirlapirodá-
ba kérjük »ROYAL«
jeligére 549

Holnap délután és vasárnap szünetel a személyazonossági igazolványok kiállítására

A fényképes személyazonossági igazolványok kiállítása most már rendes mederben halad. Az állampolgársági igazolványok kiállításának beszüntetése okozott ugyan egy kis zökkenést, de mint értesülünk, hétfőre ezek az akadályok is megszűnnek és az állampolgársági hivatal szintén tovább folytatja megkezdett munkáját.

Holnap délután és vasárnap egész nap nem állítanak ki fényképes igazolványokat, ilyenformán hétfőn csak azok jelentkezzenek, akiknek vagy utlevélük, vagy már kész állampolgársági igazolványuk van.

Színház

— A városi színház igazgatósága mély tisztelettel kéri a t. bérlo közönséget, hogy tavalyi bérletét okvetlenül megújítani sziveskedjék, mert csütörtökön délbén már az új bérloők kapják a meg nem újított bérleteket.

* Alföldy László és neje tánciskolájában Parcul Traian (Széchenyi-téri) kioszk az őszi tanfolyam baba, diák, felnőtt, valamint a rendes szombati gyakorlati kolónok október hó 3-án, szombaton kezdődnek meg! Az összes táncujdonságokból különórak vehetők! — Iratkozni f. hó 28-ától lehet.

Tahéry: Szarvasbika Ara 160 lei

* Abbáziában napi ellátás külön szobával 25—30 lira, betegség utáni üdülés, hizókura, nagyszerű kiszolgálás, csendes kitünő pensióban. Cím: Elena pensio Abbazia. Bővebb felvilágosítást ad a Hegedüs Hirlapiroda. Telefon 458.

* A Frankfurti vásár kedvezményes utazási ideje szeptember 28.-tól október 12-ig. Jegyek, igazolványok a napi kurzuson a Hegedüs Hirlapirodában. Telefon: 4—58.

* Színház bérlete lejár csütörtökön délbén. Ujítsa meg színházi bérletét.

Miért buktak el a magyar diákok az érettségi vizsgákon

Nem engedték őket magyarul vizsgálni — a magyar tantárgyakból sem. A román diákokkal szemben sem enyhült a szigor

A váradai érettségi vizsgák nap-nap után szolgálnak kellemetlen meglepetésekkel. Az írásbelin történt nagyszámu buktatás után most a szóbeli vizsgák kedvezőtlen eredménye igyekszik bebizonyítani a vizsgáztató bizottság tagjainak és általában az egész mai matúra-szisztémának jóindulatát. Szerdán délután a belényesi román gimnázium 7 tanulója került sorra (köztük egy magyar fiú). Ebből elbukott öt (egy magyar). Ugyanakkor vizsgázott 2 nagykarolyi román diák, akik közül 1 bukkott el.

Az első délután tehát a vizsgázók közül 4 tette le az érettségit.

Tegnap délelőtt a szatmári állami liceum 6 zsidó növendéke közül mindössze egyet buktattak el. Ezzel szemben már délután sokkal rosszabb volt az arány.

A szatmári liceumnak mind az öt vizsgázója elbukott, köztük 4 magyar és 1 román.

Ugyancsak tegnap délután vizsgázott a máramaroszi állami liceum 4 zsidó növendéke, akik közül viszont 3 áment.

Az eddigi mérleg tehát a következő: levizsgázott összesen 24 diák, akik közül mindössze 12 ment át, míg 12 (tehát 50 százalék) elbukott.

Ha ehhez meggondoljuk, hogy az érettségre jelentkezett 159 tanuló közül szóbeli vizsgára csupán hatvankilencet (56,5 százalék) bocsájtottak, akkor láthatjuk, hogy

az eddigi szóbeli vizsgák eredménye minden váradkozást felülmulóan kedvezőtlen.

A vizsgáztató bizottság tagjairól — minden drákói szigorúságuk ellenére sem — állapíthatjuk meg azt, hogy a buktatásoknál sovíniszta szempontokat érvényesítettek. Hiszen a visszautasítottak közt tekintélyes számban vannak román nemzetiségű diákok is, akik a vizsgáztató rendszer követelményeit épp oly szenvedőleg érzik, mint a kisebbségekhez tartozók. Mindamellett nem térhetünk napirendre a bizottság egyik tagjának: Georgescu crajovai tanárnak megdöbbentő és szabályellenes eljárása fölött.

Georgescu vizsgálóbiztos ugyanis nem engedte, hogy a magyar diákok anyanyelvükön feleljenek azokból a tantárgyakból, a melyeket magyarul tanultak. s amelyekből — az

érettségi törvény szerint — joguk lett volna magyarul felelni.

A szatmári magyar fiúk például — bár a többi tantárgyakból kielégítő eredményt értek el, — csupán azért buktak el tegnap, mert az anatómiából — az említett professzor kívánságára — románul kellett felelniük és fogyatékos román nyelvtudásukkal nem tudták magukat kellően megértetni.

— Nekem ugyan hiába beszél magyarul — mondta

ta Georgescu az egyik diáknak. — Mintha csak kínaiul beszélne.

És ráadásul felszólította a fiút, — akinek véletlenül egy csöpp tehetsége sem volt a rajzhoz, — hogy rajzolja fel a fül szerkezetét a táblára. Persze nem sikerült a vizsga.

Georgescu professzornál még Dima professzor is türelmesebb volt, aki is fizikából — tolmács utján — magyarul hallgatta meg a magyar vizsgázókat.

A régi Várad romantikus esztendei

EMBEREK ÉS TORTÉNETEK

Írta: MARTON MANO

(44)

Tömérdek bohém-párbajesett bizony, hamar sértődött a legénység, szinte polgári foglalkozás lett már a segédkezés. A szőlői sörpincében, vagy a Zöldfa öreg szalájában furt csattogtak a fringik. Volt úgy is, hogy a bálterem galériáján dobogó szívvvel rejtőztek el az orfeum tünderei és végigszúrták a duellumot, amint a szerkesztő úr egy-egy cseles karcolást rittyentett az ellenfél cifferblattjára. Volt komolyabb párviadal is, amikor tejeleszájú kisorporter korában Gallovich Jenő sorra verekedett nyolc-tíz közös tiszttel és nagyon súlyosan meg is sebesítette Grébé főhadnagyot. Történetek remek tréfák is, rendezett szegény jó Dankó Pista egy bolondos mérközést, hogy a nevetéstől majd kimarjultak az összes rekeszizmok Váradon. Bizony ezeknek a históriáknak már mi maradtunk Szücs Dezsővel a hírmondói. Talán ezekre a párbajokra is sor kerül, de egy afférról meg kell még majd emlékeznem a kedves pointje okáért is, amikor — eddig nem ismertetett adatok nyomán — mondanivalóim lesznek Ady Endre váradai napjairól, egy csodálatos korszakról, amely a történelemé...

Most azonban Palásthy Marcellról egy markáns kis történetet.

Nagyszerű újságíró volt, sok-húru, széles horizontu, művelt; reménysége az akkortámadt, modern, új publicisztikának. Vidám, friss, ötletes, kifogyhatatlan humoru, de csak bent a legszűkebb céhünkben. Nagyon nehezen barátkozott, idegennel szemben türelmetlenül agreszív és vakmerő, bizony éjszakánként, redakció után való vig dőzsök óráin fogni kellett, hogy ne verekedjen ártatlan emberekkel.

Sűrű afférjai a bemutatkozásoknál kezdődtek. A gyanútlan idegen elmorogta a nevét.

Palásthy rendszerint mérgesen ráhörtant:

— Mondja meg őszintén, kérdeztem én valaha, hogyan hívják?

Vagy:

— Miből sejtí, hogy érdekel engem az ön neve?

... Egy éjszaka nagy zri után elszéledt a kompánia az Emkéből. És akkor betoppant széles jókedvében, erős szesztartalommal istenben boldogult Szücs Samu, a tegledi patikáros, Nappali világosságban áldott, szelíd, csendes úr, jó, mint egy apa, de este, borközi viszonyok közt veszedelem — ha ingerlik. Ezen az éjszakán pedig épp az történt, hogy valahol a Széchényiben nagyon felháborodott a drága jó Samu, mire persze egy pár patronit ki-

lövöldözött és a vendégeket szétugrasztotta. Onnan jött, dühösen, dohogva, mint megsebzett medve az Emkébe. Már a villanyt félig lecsavarták, a főpincér a kassza előtt lógó fejével aludt, hátul egy-két asztalnál fájereztek, amikor berobbant szíve nagy terhes bújával Szücs Samu. Jaj! — riadtak a pincérek — mi lesz itt? Semmi különös. Az asztalokat egymásra borította, ami üveg a keze ügyébe került, azt összetörte, aztán kettőt-hármat a plafondba lött és persze pillanatok alatt üres volt a kávéház.

Üres ám, csak még az emeleti szeparében smeneztek és Palásthy Marcell éppen ott hagyta a fogát s lépkedett le fogcsikorgatva a lépcsőkön, amint szembe áll vele Szücs Samu. Se jobbról, se balról egy lélek. Nem csoda, Samu úr hozzá szokott, hogy fussanak előle és féljenek tőle az éjszakai emberek. Ketten voltak a helyiségben. Samu bátyánk egyet irtózatossá ordít:

— Halt!

— Mi az koma? — rikkantott rá Palásthy és a lépcsők alján megállt.

Ebben a pillanatban egy sörs üveg röpült el mellette. Marcell se szó, se beszéd, kapott egy poharat és egész erejéből támadójához csapta. Mellén találta a félelmes erejű embert, aki megtántorodott. Hördült egyet és megrántotta a vállát:

— Innye a szentségit!

Egy másodpercig farkasszem néztek, aztán Szücs Samu lépett egyet és roppant melléhez szorította ellenfelét:

— Szervusz testvér, bocsáss meg, nem tudtam, hogy keresztény ember vagy! ...

(Folytatom.)

Mosoiu miniszter Váradra érkezik

Résztvesz az országos mérnökkongresszuson

Kedden délelőtt 10 órakor nyílik meg Nagyváradon a városháza dísztermében a mérnökök országos kongresszusa. A helybeli mérnökszövetség már minden előkészületet megtett a kongresszusra

érkező vendégek fogadtatására.

A kongresszuson, amely három napon keresztül fog tartani, Mosoiu miniszter is részt fog venni. A miniszter kedden délután érkezik meg Nagyváradra.

Nyolc évi börtönre ítélték a bolgár diáklányt, aki a bécsi macedon agitátort lelőtte

— Az Estilap eredeti távirata —

Bécsből jelentik: Emlékeztetes az a véres tragédia, amely ez év tavaszán játszódott le a bécsi Operaházban, ahol Carniciu Mantia bolgár diáklány agyonlőtte Panica Todor macedon agitátort. A gyilkosságnak nem is annyira politikai háttere volt, hanem inkább a féltékenységre adta a diáklány kezébe a revolvert.

A gyilkos leányt tegnap vonta felelősségre a bécsi esküdtszék. Megrendítő jelenetek játszódtak le az esküdtszék előtt és mindenkire mély benyomást tett a diáklányt

mély intelligenciája és fanatizmusa. Maga az ügyész is a legmeszebbmenő enyhítő körülmények figyelembevételét hangsúlyozta, sőt a vádlott súlyos idegbetegségére való tekintettel kérte a büntetés felfüggesztését.

Az esküdtszék bűnösnek mondta ki a diáklányt és nyolcévi súlyos börtönre ítélték, azzal, hogy a büntetése letöltése után el kell hagynia Ausztria területét.

Az esküdtszéki tárgyaláson óriási közönség vett részt, Bécs legelőkelőbb világából.

Négy tifuszos megbetegedés Váradon

Nemrégiben éppen az Estilap hasábjain jelent meg Comsea János dr. tisztifőorvosnak a nyilatkozata Nagyvárad város közegészségügyének mai állapotáról. E nyilatkozatában a főorvos ur a legmegnyugtatóbb kijelentéseket tette. — Járványról, tifuszos megbetegedésekről szó sincs — fejezte be néhány nap előtti nyilatkozatát.

Annál nagyobb riadalmat keltett tegnap városszerte, hogy a külső perifériákon fekvő

Munk-telepen egyszerre négy tifuszos tünetek között történt megbetegedést észleltek.

Kiderült, hogy a Wilson (Füzes) utca végében levő trágyakihordótelep teljesen megfertőzte az ottani kutak ivóvizét. A tisztifőorvos négy kútnak a vizét vizsgálta meg, és megállapította, hogy

mind a négy kútnak a vize mérgező bacillusokat tartalmaz

és sem főzésre sem pedig ivásra nem használható. Dr. Mayor László intézkedésére a kutakat elzárták a közfogyasztás elől.

Felhívjuk a környék lakosságát, hogy ivásra és főzésre csakis a Wilson (Füzes) utcán lévő városi vízvezeték vizét szabad használnia.

A négy tifusz-gyanús között egy husz éves fiu, egy tizenhét esztendősen leány, egy idősebb férfi és egy kis gyermek van.

Az egyik beteget, miután állapota komoly aggodalomra ad okot és elkülönítéséről nem lehetett kellően gondoskodni, Mayor dr. intézkedésére beszállították a járványkórházba. A többiek szigorúan elkülönítve tartják és lakásuk állandó ellenőrzés alatt áll.

A járványos megbetegedésekkel kapcsolatban a tisztifőorvosi hivatalban kijelentették, hogy közvetlen veszélyről nincs szó s remélhető is, hogy a konstálált esetek általában enyhébb lefolyásuak lesznek, de az elővigyázatosság mindenképp indokolt.

A külföldi vasúti jegyeket mindenkinél szigorúan a napi kurzuson árusítja a Nemzetközi Hálókocsitársaság nagyváradai fiókja (Hegedűs Hirlapiroda.)

*** A Hegedűs Hirlapiroda menetjegyiroda telefonszáma 458.**

Betegeknek és üdülőknél

őszi utószezonra legjobban ajánlható az

**ELENA
PENSIO
ABBAZIABAN**

Lakás, bőséges étkezés
napl 25 lira

Felvilágosítást utazásra, vizumokra vonatkozólag ad a Hegedűs Hirlapiroda, Oradea-Mare

SPORT

Hogyan áll fel a magyar válogatott futbalcsapat a spanyolok ellen

— Budapesti tudósítónktól. —

A tegnap délután megtartott labdatréning után a magyar szövetségi kapitány összeállította a válogatott csapatot, a mely vasárnap a spanyolok ellen képviseli a magyar színeket.

A csapat összeállítása:

Zsák, Fogl II., Hungler II., Rebro, Kléber, Zloch, Senkey II., Molnár, Priboj, Opata, Jeny. Tartalékok: Fischer, Takács I., Buza, Kohut, Dröszler, Takács.

Az összeállítás nagyjában megfelel a kívánalmaknak. A sérült nagy krekkek hiányában a szövetségi kapitány arra fektette a fősúlyt, hogy az együttes tagjai rámenő, erélyes játékosok legyenek. Áll ez különösen a védelemre, mely legjobban fogja érezni a spanyolok furcsa „hajrá, bele” stílusának nehézségeit. A közvetlen védelem minden tagja kiállja a legszigorubb kritikát. Zsák klasszisa vitán felül áll, előtte a Fogl II.—Hungler II. hátvédpár a legjobb, melyet a magyar futball a jelen pillanatban kiállíthat. Egész az utolsó pillanatig úgy látszott, hogy Fogl és Hungler sérülése megakadályozza a két játékos vasárnapi szereplését, de miután a labdatréningen megjelentek és bejelentették, hogy

vasárnapra tökéletesen fitt kondícióban állhatnak a csapat rendelkezésére,

Máriásy szövetségi kapitány mindkét játékost beállította a csapatba.

A jobbali posztjára két egyformán kitűnő játékos állott rendelkezésre: Fuhrmann és Rebro. Fuhrmann mellett nagyobb technikai készsége, kitűnő irányítóérzéke, Rebro mellett megcsodált agilitása szól. A balfedezet posztjának betöltésére Zloch és Buza között kellett választani, az összehasonlítás — tekintetbe véve Buza újabban tapasztalt formahanyatlását — Zloch javára ütött ki.

A csatársor a legjobb, amit jelen pillanatban kiállíthatnak. Pataki, az FTC betegségből felgyógyult center, irányító készségében klasszisokkal áll Priboj felett, de gyenge fizikumu, puha játékos, akit a spanyolokkal szemben mellőzni kellett. Priboj terhére csak alacsony termete és az a rossz szokása szól, hogy

magas passzokkal dolgozik, mely a kitűnő fejjátékos spanyol fedezetek számára igen nagy előny.

Ezzel szemben áll, hogy a magyar centercsatárok között a legtöbb átütő erővel rendelkeznek.

A jobbszélen Senkey II. és Mácsai között kellett választani, a szövetségi kapitány Senkey mellett döntött. Mácsai pillanatnyi formája eléri, talán túl is haladja Senkey II. tudását, de az MTK szélső rutinja nagyobb segítségére lehet a magyar csatársor munkájának, mint Mácsai fiatalos, tapasztalatlan hevesége.

Molnár az egyetlen a csatársorban, aki az ugynevezett „tudományos” futballt kultiválja. Az osztrák—magyar válogatott mérkőzésén kiderült, hogy teljesen ellentétes stílusú játékosok között is érvényesül, sőt újabban erősen fejlődött agilitásával a fedezetsornak is legnagyobb támasza.

Opata, a balfedezet áttörő játéka a spanyolokkal szemben is érvényesülni fog.

MOZI

— Az Apolló mozgó ma, pénteken játsza utoljára a 100 HP. szerelmi autó c. kitűnő sportfilmjét. Kedves, vidám levegője, az autóverseny mindvégig izgalmas atmosférája magával ragadja a nézőt, az egyes vidám jeleneteket hangos tetszésnyilvánítás és felfeltörő, szívből jövő kacaj honorálta. Reginald Denny-nek a darab főszereplőjének, valamint a többi művésznek játékát a közönség teljes elismerése kísérte. Holnap, szombaton először: NJU, Conrad Veidt és Emil Janningssal a főszerepekben. SLÁGER!

— Glória Swanson és Rodolpho Valentinó ismét együtt játszanak ma, pénteken a Dorian-filmszínházban. Színre kerül Glória Swanson egyik legszebb kiállítású filme, „Kékszáll nyolcadik felesége”. Ezen kívül színre kerül Rodolpho Valentinó leghálásabb idejű szerepe, az „Ifjú Maharadzsza”. A 14 felvonásos műsor levetítése hosszú időt vesz igénybe és ezért az előadások pontosan 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Jön Buster Keaton (Malek) legjobb vigjáték műsora.

A mai zürichi nyitás

DUKARESI 245—

BERLIN . . . 12335 PARIS 2455—
NEW-YORK 51837 PRAGA 153550
LONDON . . 250850 B.PEST . . 7250
BÉCS . . 7315—

POLITIKA . . .

A pap az egyik barátjával a kamarai választásokról és a pártok közti ellentétokről diskurál. A kis Pista folyton ott lábatlanodik a nagyok közt. Hiába figyelmezteti a papa, nem hagyja abba a vekszalást. Végre is megünja az öreg a dolgot, s jól elnadrágolja a gyereket. Pista indignálódva tör ki:

— Mégse szép, hogy ilyen áldatlan viszonyok közt egyik magyar veri a másikat.

* Schwimmer cukrásznál, I. C. Bratianu (v. Szaniszló) utca sarok, egy kilogramm prima teasütemény 140 lei. Alkalmi torták és parfáltok legolcsóbban megrendelhetők.

x Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haskötőket készít Kovács Sándorné (Nilgesztelep) pályaudvarral szemben.

* Flegman Ármín cég régi megbízható forrás, vászon és asztalnemű bevásárlására.

x Ha elutazik, jegyét a Hegedűs Hirlapirodában váltsa meg.

ÚJ KÖNYVEK A HEGEDŰS HIRLAPIRODA KÖLCSÖN-KÖNYVTÁRÁBAN.

Arató Erzsé: Elkésett emberek 2947
Baskirtseff Mária Intim vallomásai 2949
Croker: Váratlanul 2943
Dumas: Bastille lerombolása 2948
Erdős Renée: Meztelen táncos (a Hárfás és Herceg folytatása) 22950
Fabre: A skorpió öngyilkossága 2942
Ferenczy Árpád: Andrejevna Nádja 2941
Jaborian E.: A mások pénze I. II. 2939 A. B.
Gyulai Pál: Régi udvarház utolsó gazdája 2940
Jensen Hermann: Csatater árnyai 2944
Kádár Lehel: Három galamb 2946
Kos Károly: Varju nemzetség 2938
Prevost M.: Női levelek 2945
Greville: Az anya multja 2951
Tarchetti Hugó: A szív küzdelmei 2952
Dominik Hans: Két világharca 2953
Kosáriné Réz Lola: Ricsi asszony lelkiismerete 2954
Lieszkov: Sganarell 2955

Szörmeárunk óriási választékban MASITS szücsüzletében

feltűnő olcsó árban

Vlahuța (Sz. János-U.) 2.

Elefántok a váradi korzón

Most már igazán boldogok vagyunk

A tizenhat elefánt az első öt percben volt szenzáció a korzón. A mi közönségünk hamar hozzá szokik az egzotikumokhoz. Ugyanaz a tömeg, amely egymás tyuk-szemét taposla le, hogy Reinitzot legalább egyszer életében láthassa, lelkesen ünnepelte az elefántok felvonulását, a királytigriseket, a majmokat és a cirkusz többi furcsaságait. Sajnos, csak öt percig tartott az egész fellángolás. Csodálatosan gyorsan hozzászoktunk a vadállatokhoz és a bestiák is, akklimatizálódtak hozzánk. Most már rendben van minden. Boldogságunk betetőzéséhez csak a cirkusz hiányzott és mi megkaptuk a cirkuszt. Hatalmas, három póznás, három menázsos cirkuszt, amelyről az öles falragaszok azt harsogják, hogy csak a Barnumhoz hasonlítható.

Az elefántok tehát nagyon is beillenek a nagyvárad korzóra. A szűk boulevardon, ahol egyébként is életveszélyes a járkálás, a villamosok, autók és bérkocsik torlódásában bámulatos biztonsággal jártak-keltek. Amíg a felvonulást tartott, megakadt az egész forgalom. A szegény, kiéhezett, előregegett konfilislovak táltosokká váltak, örült galopponban menekültek a mellékutcák felé. Ezek a szerencsétlen B lisztás háziállatok egy csepp szimpátiát sem éreztek a vadonból származó rokonok iránt. Ellenkezőleg, határozottan utálták a graciózus fenevadakat és nekirugaszkodtak az ünneplő tömegnek. Véletlen szerencse, hogy valami baj nem történt a tolongásban.

A szegény nagyvárad kövezet is kiállotta a tűzpróbát. Tessék elképzelni a mi beteg, végegyénygülésben szenvedő aszfaltunkat, mikor több mázsás súlyu lokomotívok roboznak vágig rajta, végtelen hosszú, sinék nélküli vonatokkal. Az oroszlanok bégtek a ketrecekben és az aszfalt recseggett, ropogott. Aki igazán szereti ezt a várost, már csak ezért is hálás lehet a cirkusznak.

Az aszfalt annyira tönkrement, hogy most már nem lehet tovább foltoztatni. Ujra kell csinálni az egészet, előlről és így reményünk van rá, hogy tisztességes burkolatot kapunk. Kicsinyes dolog volna amiatt panaszkodni, hogy ez pénzbe kerül. Mert hisz ellenértékül itt van a cirkusz és boldogságunk most már igazán tökéletes...

A macskák és a galambok is reszketnek. Nem szeretnénk, ha félreértenének bennünket, mi a váradi korzó elefántjairól sem átvitt értelemben emlékezünk meg. Az életükért aggódó macskák és galambok is igaziak. A korzó macskái és galambjainak nincs mitől tartaniuk. De a cirkusz statáriumot hirdetett az igazi macskák és galambok ellen. A külvárosi utcákban kidobolták, hogy három élő macskáért, vagy öt élő galambért mindenki ingyen jegyet kap az előadásra. A macskák, az óriás kigyó kedvenc táplálékai, a galambokat a tigrisek szeretik. Azóta igazi macskavásár van a váradi külvárosi börzéken és óriá-

si hausse van galambokban is. Három napon belül nem lesz egyetlen cica sem Váradon. Nehéz elképzelni egy várost macska nélkül...

Bellügyminiszteri vezérfelügyelő vizsgálatot tart a váradi államrendőrségen

Ma reggel egész váratlanul Nagyváradra érkezett N. Oleras bellügyminiszteri vezérfelügyelő. Az előkelő miniszteri tisztviselő szállodai lakásáról egyenesen a rendőrprefektúrára sietett, ahol Catana Aurél rendőrprefektus szobájában nagytömegű akták tanulmányozása közben találta:

— Milyen ügyben érkezett vezérfelügyelő úr Nagyváradra?

Oleras generálinspektor lekötözött szívélyességgel áll rendelkezésünkre:

— Megérti ügyebár, hogy

A cirkusz megérkezett, kipakolt, felütötte hatalmas sátrait és ma megkezdte az előadásokat. A cirkusz ezzel tipikus nagyvárad intézményét vált. Nagyszerű volna, ha a hatóságok gondoskodnának arról, hogy állandóan nálunk is maradjon. Elefántok nélkül már ugysis szürke és unalmas a korzó.

előre — addig, amíg le nem folytattam a vizsgálatot — érdemi nyilatkozatot nem tehetek. Annyit már közölhetek, hogy a bellügyminiszter úrtól felhatalmazást kaptam egy régen huzódó utlevél-ügynek a bevizsgálására. Az ankét két, esetleg három napig fog tartani és annak befejezése után szívesen állok a nagyvárad sajtó rendelkezésére.

Később Catana rendőrprefektussal Oleras vezérfelügyelő hosszas megbeszélést folytatott, erről azonban semmiféle hír sem szivárgott ki.

Bäcker Béby

meztelen képei

Felmentette a bíróság a szemérem sértés vádja alól

A háboru utolsó esztendejében tűnt fel Budapest éjszakai életében, a Király színház kis segéd színésznőjéből avanzsált az akkor eszevesztetten tomboló dorbézolások élére és hamarosan a pesti mondain élet koronáztilan királynőjévé avatták.

Baecker Béby előkelő kolozsvári uricsalád gyermeke, kisebb viharok után került fel Budapestre. A fiatal, modern szépségű leány gyorsan beérkezett, neve holmi sikomlós történetekkel kapcsolatban fogalom lett. A grand kokottoknak ahhoz a fajtájához tartozott, akik számára uri szalónok is nyitva álltak és az új háborus gazdagok társasága nagy megtisztetésnek vette a hangos életű művésznő társaságát.

Azokban az időkben Pest éjszakai élete valóságos susterből kattan volt. Az emberek megsemmisítő életet éltek, az éjszakák egybeolvadtak a nappalokkal és a pesti utca megszinesedett a gömhamódra szaporodó barhelyiségek vilanykörtéinek fényességével. Előkelő hotelek hallját benépesítette az ötörai teák publikuma, amelyeknek eseménye volt Bäcker Béby jelenléte.

Azután jöttek az antant missiók. Pest utcáin feltűntek az elegáns khakiuniformisok és az odahaza szürke, idegen tisztcsékek. Az arosztokrácia kifinomodott hölgyei csakugy, mint a kis kokottok az antantisztek barátsága után áhi-toztak. Bäcker Bébynek természetesen már az első negyedórán megvolt a maga snájdig angol ezredese. Akkoriban még nagyon kevés autó száguldott Budapest utcáin, ahol még a gázlámpák fénye is homályosabban pislogott, mintegy kifejezésre juttatva a legyőzött város minden szegénységét. Természetes tehát, hogy az emberek hátrafordultak, ha mel-

lettük elshant az angol missió elegáns, feketére lakkozott Rols-Roysa, amelynek belsőjében hangy eleganciával prémesen-bundásan foglalt helyet az akkor már népszerű Bäcker Béby. Ötszobás elegáns lakás, autó, komornák és komornyikok egész serege és ezer és egy pikáns história, amelyek mind az ő hírnevét zengték. Az utcán következtek az apróbb-nagyobb botrányok. Stead ezredes bucsuzás nélkül hagyja el Budapestet és a kis művésznő olykor-olykor bírósági tárgyalások főhővé lép elő.

Egy szép napon szemérem sértés vádjával terheltlen áll a bíróság előtt.

A meztelen esetéről híres nagy nő már nem elégszik meg esetének hírével, egy fiatal festőművészszel aktrajzokat készített magáról, amelyeket nagy titokban terjesztenek. Egyik tárgyalás, a másikat követi, szakértőket hallgatnak meg és Bäcker Béby diadalmasan élvezi a tárgyalás szenzációival kijáró érdeklődést. Több

A városi tanács elhatározta a Bunyitay-liget kibővítését

A terv ugyan még nem készült el, de a városi tanács ma délelőtti határozata után nem lehet már akadálya annak, hogy Nagyvárad pompázó ligetét megteremtse.

A városi tanács hónapokkal előbb foglalkozott azzal a tervvel, hogy az Alba-lulia (Bunyitay) liget kibővítik és nagyvárosi parkok mintájára átalakítják. Előmozdította még a tanácsnak ezt a tervét Tóth Ferenc dr ügyvédnek a bead-ványa, amelyet teljes részletességgel az Estilap ismertetett annak idején — aki a liget kibővítésének

mint két esztendeje folyik az eljárás, épen e pikáns ügyben, míg végre a tegnap tartott zárt tárgyaláson — mint budapesti tudósítónk közli — a bíróság felmentette Bäcker Bébyt a szemérem sértés vádja alól.

A felmentő ítélet indokolása kimondja, hogy a rajzokat Szántó Imre festőművész készítette, tehát azért csak ő vonható felelősségre. A pikáns albumot a bíróság bünyelként lefoglalta, mivel Szántó ellen tovább folyik az eljárás.

Szerdán nyílik meg a színház a „Bizánc” előadásával

Szerdán este nyitja meg Gróf László igazgató az új színházi szezont, amely jubileumi év is lévén, bizonyosan vívónak ígérkezik. A szezonnyitó darab Herczeg Ferenc világhírű történelmi drámája, a „Bizánc” lesz, ami az egész év műsorának kifogástalanságát szimbolizálja. Herczeg Ferenc drámájában az Erdélyben szinte páratlan prózai társulat mutatkozik be, amennyiben a főszerepeket Jósika Mici, Benes Ilona, Petróczy Aliz, Darvas Ernő, Tóth Elek és Lengyel Vilmos játsszák. Ezek a művészek régen látott kitűnő előadásban hozzák színre a bizánci császárság bukásának tragédiáját s alighanem már az első előadás nyomán kialakul a vélemény, hogy az ideai társulat a magasabb igényeket is kielégítheti.

A Bizánc szerdai megnyitó előadására ma reggeltől kezdve lehet jegyet váltani. A szezonnyitó előadás külsőségeiben is impozáns keretek között fog lefolyni, mert a magyar közönség felfokozott érdeklődéssel várja a különféle akadályokkal megnehezített magyar színház új megindulását.

A társulat jelenleg Szalon-tán játszik, ahol szorgalmasan folynak a próbák pompás operett és prózai ujdonságokból, amelyek már az első hetekben kerülnek színre új tagokkal a főszerepekben.

céljaira Istvánffy István drval együtt nagyobb területet engedett át a városnak.

A tanács mai ülésén elhatározta, hogy az Alba-lulia (Bunyitay) liget, a Pankolits-uszodától feljebb, egészen a szőlőig kibővíti. Kimondotta az ügy sürgősségét és megbizta Köszeghy József főmérnököt, a liget terveinek elkészítésével. Hasonlóan megbizta Tatu Miklós dr gazdasági tanácsost, hogy a szükséges földterület kisajátítása iránt tegye meg a sürgős intézkedéseket.

Alkalmazást kereső

nőknek és férfiaknak

ingyen hirdet az

Estilap

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Gyermekkoszik Székénél,
Piața Unirii 16.

LAKÁS

BUTOROZOTT szoba, fiatal ember részére kiadó. A. D. Xenopol (Lakatos) utca 17. 500

JOB iparos lakást kaphat, Anton Pann (Bajza) utca 3. 531

ALKALMAZÁS

CEMENT munkálatokra önálló munkást keresek. Vulcan Josif (Nagy Sándor) utca 17. Gépjavitó. 446

JÖVŐ hónap 10-15-ére keresek főzni tudó mindenest jó biznyitványnyal. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 468

ROMANUL tudó férfi jegyzeteket felvételnek a városi színházhoz.

FÖLTETLEN intelligens leány nagyobb gyermek mellé házikis-asszonynak elmenne, nagy vendéglő vezetését is vállalja, lehetőleg vidékre. Török Ilona, Royal étterem. 540

BÁRMILYEN állást keres elbocsátott magyar postás, Szabó Sándor, Köblös-telep 16. 555

PERFECT gyors- és gépirónó, összes irodai munkálatokabn járta, állást keres. Telefon 170. 553

JOB szobaleány kerestetik, Szegő, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 35-a. Jelentkezni reggel 8-9-ig. 556

ROMAN, magyar nyelvet perfect beszélő, föltétlenül intelligens oktatni tudó nevelő kerestetik 8 éves fiu mellé állandó foglalkozásra. Jelentkezés bizonyítványokkal. Pável-utca 15. Szabó. 544

EIN anstandiges deutsches Mädchen zu einem grösseren Kind wird aufgenommen. Adressen Hegedüs Hirlapiroda. 545

EGY jobb mindenes leány. uri házhoz ajánlkozik. Bucovina (Varju) utca 8. szám. 546

KIFUTÓ fiut felvesz Schenker szállítási vállalat, Egyesülési (Szt. László) tér 5. 547

FIATAL ügyes segéd azonnali belépésre felvétetik, Schwartz Farkas és Fia, Vlahuta (Szent János) utca 52. 557

ADÁS-VÉTEL

HASZNALT zsákok vételét és eladását legelőnyösebben eszközölheti az Erdélyi Zsákközpontnál. Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 17. 339

SZÉPIRODALMI könyveket, használtat, franciát és németet keres megvételre a Hegedüs Hirlapiroda. 548

VENNÉK komplett uriszobát. Cimet a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 470

KOMPLETT uriszobát vennék sürgösen. Cimet kérek a Hegedüs Hirlapirodába. 469

VITÉZ Mihály (Nagypiac) ér 10. alatt 2 szuterin helyiség, melyek üzletnek és gyárhelyiségnek is alkalmasak, kiadók. Ertekezni Feldheim Testvéreknel. 550

FAJTISZTA, nőtény farkaskutyát fizetés ellenében, téli hónapokra ki vállalja, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 14. 551

IRODAHELYISÉG, 2 szoba Mária királyné (Bémer) téren átadó. Cim dr Farkas és Bárdos, Zsiga Miklós (Lukács György utca 7. 558

SZÖRME ujdonságok Leichner-nél, Ciorogariu püspök (Uri) utca 4. szám.

METEOR kályha kisebb üzletbe alkalmas, eladó. Akadémia-utca 1. ajtó 2. 429

ZSIDÓ lyceumi tankönyvek eladók, főleg VIII. osztályosok. Str. Manastiri (Zárda-utca) 1. emelet. 340

GYÖNYÖRŰ mintájú gobelin olcsón eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 400

FÉRFI teli kabát (középtermű alakra) plüss beléssel igen olcsó áron eladó. Gerhardt és Fianál. 228

KERESEK megvételre egy 3 éves leányka téli kabátot. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 12. I. e. 7. szám. 538

Registru Special Registru Personal

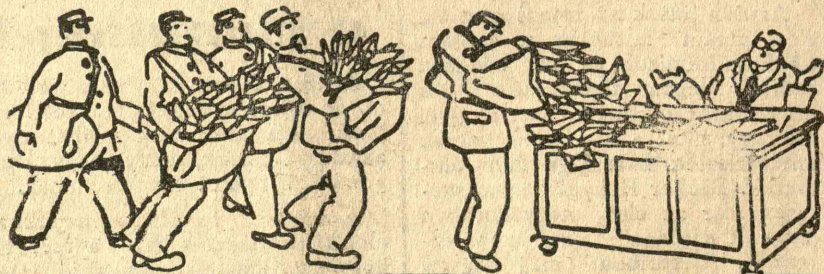
Lista de vânzare

15

Le fűzetenként

Kaphatók a SONNENFELD papíráruházban

Ez az eredmény, ha az Estilapban hirdet

SALON, tükör és próbaba megvételre kerestetik. Cimeket a kiadóba kérek. 499

FEHÉR könyvszekrényt keresek gyedmekszobába való. Cim Hegedüs Hirlapirodába. 535

KÜLÖNFÉLÉK

TALALTATOTT egy levél pénzzel, igazolt tulajdonosa átveheti a Hegedüs Hirlapirodában. 554

ZONGORA órákat adok kezdőknek. Ugyanott gyakorolni is lehet. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 38

GÉPAJOUROZAST szép kivitelben és olcsón készít Erbstein, Cuza Voda (Szacsavay) utca 28.

ELSŐRENDŰ ebéd uricsaládnál 45 lei. Dietikus étkezésre is berendezve, Avram Jancu (Kossuth Lajos) utca 3. II. 1. 543

GIMNAZISTA fiukat tanít román joghallgató. Cimet a Hegedüs Hirlapirodába kér. 552

Papini: Krisztus története

Krisztus diadalmenete ez a könyv, bevonulása törődött és csüggedt lelkünkbe. Ára fűzve 360 lei. Egész vászonkötésben 420 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Vidékre elküldjük.

Nagymennyiségű, prima minőségű

dió-zsák

kapható olcsó árban terményirodájában, Calea Victoriei (Kolosvári)-u 92 Telefon 813.

Veszek bármilyen mennyiségű diót a legmagasabb áron

x Mielőtt elutazik, hívja tel a 458-as telefonszámra és kérjen felvilágosítást utazására vonatkozólag.

Bagos pusztai édestejből készült

Kóser tea vaj

Grünfeld Dávid orth. főrabbi ur telügyelete alatt naponta frissen érkezik. Kapható

Weinstein Testvéreknel
Str. N. Jorga (Zöldfa-utca)
Bagosi tejgazdaság.

* Az idegrendszer betegségei. Az érzéki és lelki élet beteges állapotai, írta: August Forel. Ára 110 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

Gondolja meg Ön:

1546-22

vajjon a »valódi Franck a kávédarálóval« tudna-e mindenütt oly könnyen tért hódítani, ha minőségét a házi-asszonyok már rég fel nem ismerték volna?

* Olcsó utazás Palesztinába. A Wagons-Lits társulat nagyváradi fiókja (a Hegedüs Hirlapirodában) közli, hogy mindazoknak, akik a palesztinai szent helyek látogatására utaznak, a közlekedésügyi miniszter a szeptember 18-október 13. közti időszakban az ország bármely állomása és Konstancia között a gyors- és személyvonatok I. II. és III. osztályán való utazásra (oda és vissza) 75 százalékos menetdíj-kedvezményt adott. Ilyen kedvezményt azonban csak azok vehetnek igénybe, akiknek a nagyszebeni gör. kel. metropolitától, illetve a gyulafehérvári gör. kel. püspökségtől, személyére szóló utazási igazolványuk van. Részletes felvilágosítással a Hegedüs Hirlapiroda szolgál.

Új könyvekre pénzt ne költönn

Olcsón ad **HEGEDÜS** kölcsön!

Ujdonságok kölcsönkönyvtára!

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

VIZUM

utazási felvilágosítás és
a **HEGEDÜS** HIRLAPIRODÁBAN

MENETJEGYEK